

คู่มือ

กองทุนธนาคารขยะตำบลเกาะมะนาว
อำเภอป่าหน่วจนรงค์ จังหวัดชัยภูมิ

โดย

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะมะนาว
โทร.๐๔๔-๐๕๖-๐๐๙

คำนำ

ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจในการจัดการมูลฝอย โดยมีหน้าที่เก็บขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในเขตพื้นที่ และกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นต้องรณรงค์สร้างความรู้ ความเข้าใจ และจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วม ร่วมในการลดปริมาณและคัดแยกมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิดมูลฝอย นั้น องค์การบริหารส่วนเกาะมะนาว ได้จัดตั้งกองทุนธนาคารขยะตำบลเกาะมะนาวขึ้น เพื่อสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการคัดแยกขยะ ลดปริมาณขยะ ก่อนนำเข้าสู่กระบวนการกำจัดขยะอย่างถูกวิธี ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะ โดยชุมชน และรวมถึงสวัสดิการค่าตอบแทนให้สมาชิกกองทุน ฯ ในครั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจจึงจัดทำคู่มือกองทุนธนาคารขยะตำบลเกาะมะนาว คณะผู้จัดทำหวังว่าจะเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อขยายพื้นที่ และเป็นต้นแบบในการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางได้ หากมีข้อผิดพลาดประการใดคณะผู้จัดทำจะนำกลับไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นในโอกาสต่อไป

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

อบต.เกาะมะนาว

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. หลักการและแนวคิด	๑
๒. วัตถุประสงค์	๒
๓. แนวทางการจัดตั้งกองทุนธนาคารคัดแยกขยะ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๓
๔. วิธีการดำเนินงานของกองทุนธนาคารขยะ	๓
๕. ผลการดำเนินงานของกองทุนธนาคารขยะ ตำบลเกาะมะนาว	๑๒

กองทุนธนาคารขยะตำบลเกาะมะนาว

๑. หลักการและแนวคิด

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจในการจัดการมูลฝอยโดยมีหน้าที่ เก็บขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในเขตพื้นที่ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไว้ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยข้อ ๕ ของประกาศฉบับนี้ กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่น ต้องรณรงค์สร้างความรู้ ความเข้าใจ และจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการลดปริมาณและคัดแยกมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิดมูลฝอย

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะมะนาว ได้ทำการศึกษารูปแบบวิธีการ ในการลดปริมาณขยะและคัดแยกขยะมูลฝอยจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างๆ พบว่า การจัดตั้งกองทุนธนาคารขยะเพื่อคัดแยกขยะแล้วนำไปจำหน่าย นำเงินที่ได้จากการจำหน่ายไปใช้เพื่อประโยชน์แก่สมาชิกกองทุน ซึ่งดำเนินการอยู่ใน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งจะเป็นประโยชน์แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นอื่นๆ ที่จะนำไปใช้เป็นแบบอย่าง ในการดำเนินการ จึงได้ถอดบทเรียนแนวทางการดำเนินการคัดแยกขยะที่ต้นทางกองทุนธนาคารขยะนี้ขึ้น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ นำไปใช้ศึกษาและเป็นแนวทางในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการคัดแยกขยะ
- ๒.๒ เพื่อลดปริมาณขยะก่อนนำเข้าสู่กระบวนการกำจัดขยะอย่างถูกวิธี
- ๒.๓ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะโดยชุมชน
- ๒.๔ เพื่อจัดสวัสดิการค่าตอบแทนกิจกรรมให้สมาชิกกองทุนฯ

๓. แนวทางการจัดตั้งกองทุนธนาคารขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนและดำเนินการให้ชุมชนร่วมกันจัดตั้งกองทุนธนาคารขยะ โดยสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

(๓.๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดประชุมทำความเข้าใจกับชุมชน เสริมสร้างความรู้ในวิธีการบริหารจัดการการคัดแยกขยะ การจัดจำหน่าย การดำเนินกิจการของกองทุน สวัสดิการที่ได้รับ รวมทั้งสร้างจิตสำนึกในการลด ปริมาณและคัดแยกขยะ

(๓.๒) เมื่อชุมชนมีความเข้าใจในเรื่องการจัดการคัดแยกขยะแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับชุมชนจัดตั้งกองทุนธนาคารคัดแยกขยะ

(๓.๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการ กองทุนธนาคารขยะ ดังนี้

- มีระเบียบกองทุนธนาคารขยะตำบลเกาะมะนาว
- มีคณะกรรมการกองทุนธนาคารขยะตำบลเกาะมะนาว
- มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเบิกเงินถอนเงิน
- มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการการเงิน
- มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางในการจัดซื้อ
- มีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการรับซื้อขยะ

๔. วิธีดำเนินงานของกองทุนอาคารขยะ

(๔.๑) การสมัครเป็นสมาชิก

● ผู้สมัครต้องมีชื่อในทะเบียนบ้านของครัวเรือนนั้นและอยู่ในเขตตำบลเกาะมะนาว อำเภอป่าหน่จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ

● ให้ครอบครัวที่ประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิกยื่นใบสมัครได้ที่กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะมะนาว ในวันจันทร์-ศุกร์ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. หรือในเวลาราชการ เว้นวันหยุดราชการ พร้อมเอกสารสำเนาบัตรประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านหรือหลักฐานอื่นๆ ที่สามารถแสดงได้ว่าอาศัยในเขตพื้นที่ตำบลเกาะมะนาว อำเภอป่าหน่จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ

(๔.๒) สิทธิการรับเงินค่าฦาปนกิจ

ในระเบียบนี้ให้ครอบครัวที่เป็นสมาชิกกองทุนอาคารขยะ ตำบลเกาะมะนาว มีสิทธิได้รับเงินค่าฦาปนกิจศพ ๆ ละ ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) โดยต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- ต้องเป็นสมาชิกกองทุนอาคารขยะตำบลเกาะมะนาว ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน
- สมัครเป็นสมาชิกใหม่แรกเข้าเป็นจำนวนเงิน ๕๐๐ บาท
- สมาชิกในครอบครัวที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของผู้สมัครสมาชิกกองทุนอาคารขยะ ตำบลเกาะมะนาว หรือกรณีสมาชิกครัวเรือนย้ายเข้าทะเบียนบ้านต้องไม่น้อยกว่า ๖ เดือน **ยกเว้น** นักเรียน นักศึกษา หรือ ทหารเกณฑ์ ที่มีความจำเป็นต้องย้ายออกจากทะเบียนบ้าน ไปอยู่ในทะเบียนบ้านต้นสังกัด ให้มีสิทธิรับเงินค่าฦาปนกิจศพ แต่เมื่อครบกำหนดเรียนจบหรือปลดประจำการต้องย้ายกลับภูมิลำเนาโดยทันที

- หลังจากเป็นสมาชิกแล้วต้องนำขยะมาขายและให้มีเงินในบัญชี ไม่ต่ำกว่า ๓๐๐ บาท หากไม่ครบ ๓๐๐ บาท ให้สามารถนำเงินมาสมทบให้ครบ ตามจำนวนเงินข้างต้นดังกล่าวได้ จึงจะมีสิทธิรับเงินค่าฌาปนกิจศพ โดยได้รับ เงินค่าฌาปนกิจศพ ๑ ละ ๑๐,๐๐๐ บาท และสมาชิกจะถูกหักเงินค่าฌาปนกิจศพ จากบัญชีสมุดคู่ฝากของสมาชิกโดยค่าฌาปนกิจศพที่สมาชิกทุกคนต้องเสียคิดจาก เงิน ๑๐,๐๐๐ บาท ทหารด้วยจำนวนสมาชิกทุกคน

- สมาชิกต้องมีการขายขยะให้กับกองทุนธนาคารขยะตำบลเกาะมะนาว อย่างน้อย ๑ ครั้ง ภายในระยะเวลา ๒ เดือน จึงจะมีสิทธิได้รับเงินค่าฌาปนกิจ

(๔.๓) การขอรับเงินค่าฌาปนกิจ

- ผู้ขอรับเงินแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบสิทธิ และเงินคงเหลือ ในบัญชี

ความถูกต้อง

- ผู้ขอรับเงินเขียนเอกสารคำร้องขอรับเงิน พร้อมผู้นำชุมชนรับรองข้อมูล

- ครอบครัวที่เป็นสมาชิก ประสงค์ที่จะขอรับค่าฌาปนกิจศพ จะต้องยื่นเอกสารดังนี้

(๑) คำร้องขอรับเงินค่าฌาปนกิจศพ

(๒) ใบมรณะบัตรของผู้เสียชีวิต/ใบรับรองการเสียชีวิตจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

(๓) สำเนาบัตรประจำตัวผู้ยื่นคำขอ

(๔) สำเนาบัตรประจำตัวผู้เสียชีวิต

(๕) สำเนาทะเบียนบ้านของผู้เสียชีวิต

(๔.๔) ขั้นตอนการดำเนินการออกบัตรซื้อขยะรีไซเคิล

กองสาธารณสุขดำเนินการกำหนด วัน และเวลา ในการออกบัตรซื้อขยะ แบ่งออกเป็น ๒ โซน ดังนี้

(๑) โซนเหนือ (หมู่)

(๒) โซนใต้ (หมู่)

● จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ประชาสัมพันธ์ และจัดเตรียมสถานที่/นักประชาสัมพันธ์ประกาศเสียงตามสาย

● ทำบันทึกแจ้งเจ้าหน้าที่ อบต.ผู้รับผิดชอบตามคำสั่งออกดำเนินการรับซื้อ ขยะแต่ละหมู่บ้าน

● กองสาธารณสุขจัดเตรียมเอกสารและอุปกรณ์การออกบัตรซื้อ ดังนี้ ใบ กำหนดราคาซื้อ/ใบ ผ่าเงิน/สมุดบัญชีสมาชิก/ตาชั่ง/ ถูบรจขยะ

● วันออกบัตรซื้อขยะ แจ้งเจ้าหน้าที่รับอุปกรณ์/เงินค่าอาหารกลางวันคนละ ๓๐ บาท

● ออกบัตรซื้อตั้งแต่วันที่ ๐๙.๐๐น.-๑๒.๐๐ น. โดยให้สมาชิกผู้มาขายขยะ จับบัตรคิว

● สมาชิกแจ้งชื่อ-นามสกุลแก่เจ้าหน้าที่ และชั่งขยะรีไซเคิล

● เจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบราคาขยะ และออกใบเสร็จให้แก่สมาชิก

● ดำเนินการสรุปยอดลงสมุดให้แก่สมาชิก หากเงินไม่ครบ ๓๐๐ บาท แจ้ง ให้สมาชิกสมทบเงิน เพื่อรักษาสีทึ

(๔.๕) การออกรับซื้อขยะรีไซเคิล

(๔.๖) การแจ้งยอดคงเหลือของสมาชิก

๑.หนังสือขอความอนุเคราะห์กำหนด/ผู้ใหญ่บ้าน ๒.หนังสือแจ้งยอดรายบุคคลให้แก่สมาชิกกองทุนฯ

(๔.๗) การฝากเงินของสมาชิก

- สมาชิกสามารถแจ้งยอดและเงินสมทบแก่กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน นำส่งให้แก่เจ้าหน้าที่รับฝากเงินและออกใบเสร็จ

- สมาชิกถือใบแจ้งยอดติดต่อได้ที่กองสาธารณสุข อบต.เกาะมะนาว เพื่อนำฝากเงินในวันและเวลาราชการ ๐๘.๓๐ น.- ๑๖.๐๐ น.

หมายเหตุ สามารถฝากเป็นเงินสด/หรือโอนเข้าบัญชีกองทุนธนาคารขยะ

๕. ผลการดำเนินงานของกองทุนธนาคารขยะตำบลเกาะมะนาว

- ปัจจุบันมีสมาชิกกองทุนธนาคารขยะ จำนวน คน
หักค่าศพของ สมาชิกรายละ ๒๘ บาท
- ระเบียบกองทุนธนาคารขยะตำบลเกาะมะนาว
- จ่ายเป็นเงินค่าสวัสดิการฌาปนกิจให้แก่ครอบครัวของสมาชิก จำนวน ราย รายละ ๑๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นจำนวนเงิน บาท
- ปริมาณขยะในพื้นที่ลดลง รวมถึงประชาชนเข้าใจและตระหนักในการคัด แยกขยะจนเกิดเป็น สวัสดิการให้แก่ครอบครัวได้
- เป็นแหล่งศึกษาดูงานเพื่อเป็นแนวทางจัดตั้งกองทุนธนาคารขยะในพื้นที่ต่างๆ
- ได้รับการมีส่วนร่วมในชุมชนในการส่งเสริมการคัดแยกขยะ และสร้างเสริมรายได้ให้แก่อาชีพ ผู้รับซื้อของเก่าในพื้นที่ตำบลเกาะมะนาว